

UFD

21 SEPT. 2004

Aasen Line**Fra:** Oddgeir Sølvfæstensen [oddgeir.s@elev.no]**Sendt:** 20. september 2004 18:56**Til:** Postmottak UFD**Emne:** Høring - Forslag om endringer i forskrift om opptakskrav til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler § 8 Spesielle opptakskrav

200402804 82 614

Heil

Elevorganisasjonen oversender med dette vår høringsuttalelse på forslag om endringer i forskrift om opptakskrav til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler § 8 Spesielle opptakskrav.

Vi beklager at denne er noe forsinket, men vårt Landsstyre behandlet ikke saken før denne helgen, vi håper det går greit.

Et skriftlig eksemplar av høringsbrevet blir postlagt i kveld.

Med vennlig hilsen

Oddgeir Sølvfæstensen
Sentralstyremedlem

Elevorganisasjonen
Postboks 8964 Youngstorget
0028 Oslo

Telefon 22993700
Telefaks 22993701
Mobiltelefon 92635665

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0031 OSLO

Deres referanse:
200402804

Vår dato:
15.sept. 04

Vår referanse:
OSØ

Vår saksbehandler:
Oddgeir Sølvfæstersen

Høring - Forslag om endringer i forskrift om opptakskrav til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler § 8 Spesielle opptakskrav

Elevorganisasjonen avgir med dette sin høring jf. høringsbrev av 23.06.04. Landsstyret har vedtatt prinsippene for denne høringsuttalelsen.

Høringen er en oppfølging av St.mld.30(2003-2004) og Innst.S.268 (2003-2004), og Elevorganisasjonen registrer med glede den progressiviteten departementet legger opp til med implementering av den nye reformen. Det er positivt at tiltakene Stortinget har gitt sin tilslutning til utredes og iverksettes nå umiddelbart.

Skjerping av opptakskrav til høyere utdanning

Elevorganisasjonen har vurdert prinsippet om å skjerpe adgangen til et studium utover generell studiekompetanse nøye. Sist dette temaet ble satt på dagsorden var i behandlingen av nettopp St.mld.nr.30 og Innst.S.268 som følge av Kvalitetsutvalgets utredning NOU 2003:16 "I første rekke". Elevorganisasjonen støttet da hovedprinsippet om at alle med fullført videregående opplæring skal ha adgang til høyere utdanningsinstitusjoner. Dette gjør vi også i dag.

Likevel vil vi understreke at vi anerkjenner at det er argumenter som kan tilsi at det bør stilles spesielle krav utover generell studiekompetanse til ulike utdanninger. Et eksempel er studier der det kreves fordypning i realfag for å sikre at studentene som begynner har ferdighetene som behøves for å mestre de faglige krav studiet stiller.

Som departementet slår fast i høringsnotatet kan en positiv effekt ved å stille strengere opptakskrav ved enkeltstudier og dermed heve terskelen for å komme inn på studiet være at dens anerkjennelse øker. Ved et flertall av utdanningsinstitusjonene som tilbyr allmennlærerutdanning kommer f.eks. alle som søker inn. Dette kan medføre at slike studier kan få et stort innslag av studenter med lav motivasjon for faget og de negative konsekvensene dette scenarioet skaper for fagmiljøet på utdanningsinstitusjonen, studentenes læringsutbytte og tilsist også kvaliteten på de som skal utføre yrket etter endt utdanning. Departementet peker på at en kan gjøre inngangsporten til studiet smalere gjennom å bruke opptakskrav, og bruke dette som

Postadresse:
Postboks 8964 Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:
Møllergata 28
3.-5. etasje

Telefon:
Telefaks:
E-post:

22 99 37 00
22 99 37 01
elev@elev.no

Internett:
Org.nr.:
Bankgiro:

www.elev.no
981 070 151
6011.05.84337

virkemiddel for å heve kvaliteten på studiet og dermed også studentene som uteksamineres.

Elevorganisasjonen mener det å stille opptakskrav i form av fordypningsfag og karakterer, i den grad det er nødvendig for å følge de faglige krav som møter studenter på et bestemt studium, er legitim og ansvarlig utdanningspolitikk. Derimot er det betenkelig å bruke karakterer og ekstra opptakskrav som et direkte virkemiddel for å heve kvaliteten på et studium ved å skille ut de dårligste søkerne.

Elevorganisasjonen anser det som et grunnleggende kvalitetskrav at hvert studiested og alle utdanninger bør kunne tilpasse seg studenter med ulike forutsetninger for læring og den bakgrunnen de har når de begynner å studere. Sammen med offentlige myndigheter bør utdanningsinstitusjonene legge til rette for at studiene er av så høy kvalitet at studentene er rede til å utføre sitt yrke etter uteksaminering.

Når det er sagt kan det i visse tilfeller være et riktig grep å innføre spesielle opptakskrav også for å heve kvaliteten på studiet og yrkeskompetansen til studentene. I slike tilfeller bør det vurderes i hvilken grad studiet klarer å innfri behovet for kompetente yrkesutøvere, stimulere til en bærekraftig rekruttering og kvalitetsutvikling være avgjørende.

Derfor mener Elevorganisasjonen det bør vurderes kritisk i hvert enkelt tilfelle om det bør innføres betingelser utover generell studiekompetanse til ulike studier.

Lærerutdanningen

Elevorganisasjonen er svært bekymret over konsekvensen av dårlige lærere i skolen kan medføre. Vi registrer at en relativt stor andel av de siste års studenter på allmennlærerutdanningen har hatt lave karakterer, også i basisfag som matematikk og norsk. Lærernes kompetanse, så vel den faglige som den didaktiske er en kritisk suksessfaktor for elevenes læringsutbytte. Deres evne til å utøve sitt yrke påvirker i stor grad elevenes læringsutbytte.

Det kompetanseløftet for lærere som blir beskrevet i St.mld.nr.30 er derfor et svært maktpåliggende tiltak for å bidra til oppgradering av deres profesjon i skolen. Departementet vil bruke skjerpede inntakskrav som virkemiddel for å tiltrekke allmennlærerutdanningen studenter med høyere motivasjon for studiet og yrket, og dermed også bedre yrkets renommé.

På bakgrunn av den svært kritiske tilstanden allmennlærerutdanningen og læreryrket nå er i, støtter Elevorganisasjonen departementets forslag om å innføre inntakskrav på allmennlærerutdanningen. Vi ser at det kan være vanskelig å drive en vesentlig kvalitetsheving av studiet uten en motivert studentgruppe med visse faglige kvalifikasjoner som utgangspunkt.

Likevel vil vi presisere at dette må inngå som et ledd av kvalitetsutviklingsarbeidet, og at det også må legges stor vekt på utvikling av selve studiet. Ikke minst bør kvalitetssikringen ved uteksaminering bedres. Dessuten må ferdig utdannede lærere i større grad møte en forventning om at deres yrke skal gjenspeiles av utviklingen som skjer i skolen. De må derfor være innstilt på endringer i sin måte å utøve yrket på. Men her må det også legges tilrette for videre- og etterutdanning av lærerne.

Utfordringene som er heftet til lærerutdanningen og læreryrket løses ikke ved å alene stille strengere opptakskrav, men det vil legge et godt utgangspunkt.

Studiepoeng

Eleveorganisasjonen mener opptakskravene som skal stilles til allmennlærerutdanningen bør sikre at studentene har kvalifikasjoner som viser at de behersker ulike fag og har en helhetlig kompetanse. Vi bemerker oss at basisferdighetene som Stortinget i Innst.S.268 har vedtatt skal implementeres i lærerplanene for hele grunnopplæringen, samtidig som den generelle delen av læreplanene skal videreføres. Dermed vil utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter gjenspeiles i hele opplæringen og belønnes i den summative vurderingen i flere fag. Derfor mener Eleveorganisasjonen at studiepoeng bør inngå som et element i opptakskravene.

Minste karakterkrav i matematikk og norsk

Gjennom bl.a. internasjonale undersøkelser får vi påvist at norske eleveres regne- og lese- og skriveferdigheter er lave. Departementet har iverksatt flere tiltak for å styrke disse kompetanseområdene. Eleveorganisasjonen mener en fornuftig del av satsningen bør være å heve lærenes kompetanse innenfor fagene som styrker disse ferdighetene. Vi vil derfor at det settes minstekrav i fagene norsk og matematikk for opptak til allmennlærerutdanningen. Når det er sagt vil vi presisere at det må unngås at det blir et ensidig fokus på målbare ferdigheter i fag som f.eks. matematikk. Derfor må det faglige kompetanseløftet for lærere omfatte alle fag.

Eleveorganisasjonens forslag til opptakskrav

På bakgrunn av dette ønsker Eleveorganisasjonen at opptakskravene til allmennlærerutdanningen skal omfatte minstekrav til antall studiepoeng og minste karakterkrav i fagene matematikk og norsk.

I valg av kriterier for opptak er det viktig at en sikrer bærekraftig rekruttering til studiet i hele landet, spesielt rekrutteringen i distriktet. Samtidig må de skjerpede opptakskravene bidra til den kvalitetshevingen som er hensikten med forslaget. I en veiing av disse hensynene har Eleveorganisasjonen valgt å støtte opp om forslaget som innebærer å stille krav om minimum 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i matematikk og norsk for opptak til allmennlærerutdanningen.

Arkitekt- og industridesignutdanninga ved Arkitekthøgskolen i Oslo

Eleveorganisasjonen har ikke tatt stilling til dette punktet i høringsbrevet.

Bachelorutdanning i kulturprosjektledelse ved Høgskolen i Lillehammer

Bruk av opptaksprøver bør begrenses og forbeholdes utdanninger der studiets egenart skiller det ut fra studier som benytter generell studiekompetanse og spesielle karakterkrav som opptaksgrunnlag.

Høgskolen i Lillehammer har søkt om å få innføre opptaksprøve for rangering av søkere til sitt treårige studium i kulturprosjektledelse. Eleveorganisasjonen mener det ved studier som tar utgangspunkt i kunstneriske kvalifikasjoner, er formålstjenlig å

benytte opptaksprøver som inntaksgrunnlag og gir vår tilslutning til deres ønsker. Ved opptak til slike studier bør søkerens egenskaper i faget gå foran karakterer som opptakskrav.

Med vennlig hilsen

Solveig Tesdal
leder

Oddgeir Sølvfæstesen
sentralstyremedlem